

**PARLAMENTUL
ROMÂNIEI**

**CAMERA
DEPUTAȚILOR**

SENATUL

LEGE

**PRIVIND APROBAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL
SECȚIUNEA A IV-A – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

**CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**

Secțiunea 1 – Prevederi generale

Art.1 Se aprobă Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, potrivit anexelor nr. I-VIII, care fac parte integrantă din prezenta lege.

Art.2 (1) Rețeaua de localități din România este formată din toate localitățile urbane și rurale organizate în unități administrativ-teritoriale de bază care reprezintă arii funcționale primare.

(2) Criteriul utilizat pentru clasificarea localităților este rolul teritorial conferit de: statutul administrativ, poziția geografică, poziția în rețeaua de localități, nivelul de echipare și dotare, potențialul cultural și ecologic.

(3) În sensul prezentei legi, prin unități administrativ-teritoriale de bază se înțeleg:

- a) municipiile;
- b) orașele;
- c) comunele.

(4) Municipiile și orașele cuprind următoarele localități:

- a) localitatea de reședință a municipiului sau orașului, și/sau
- b) localități componente ale municipiului sau orașului, și/sau
- c) sate aparținătoare municipiului sau orașului.

(5) Comunele cuprind următoarele localități:

- a) satul component, reședință a comunei, și/sau
- b) sate componente ale comunei.

Secțiunea a 2-a – Clasificarea unităților administrative de bază și a localităților

Art. 3 (1) Unitățile administrativ-teritoriale urbane și rurale se clasifică în funcție de rolul lor teritorial în categorii, potrivit anexelor nr. II și III la prezenta lege.

(2) Rețeaua localităților urbane este constituită din totalitatea localităților reședință ale municipiilor sau orașelor și a localităților componente ale orașelor.

(3) Potrivit prezentei legi, unitățile administrativ-teritoriale de bază din rețeaua de localități urbane se clasifică în următoarele categorii, definite în anexa nr. II la prezenta lege:

- a) Municipiu capitală, de importanță națională și europeană,
- b) Municipii poli regionali principali cu potențial transnațional,
- c) Municipii poli regionali secundari,
- d) Municipii poli județeni principali,
- e) Municipii și orașe poli județeni secundari,
- f) Municipii și orașe centre urbane cu rol zonal,
- g) Municipii și orașe centre urbane cu funcții specializate.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale de bază din rețeaua de localități urbane cuprind și următoarele categorii de localități:

- a) Localități reședință ale municipiilor și orașelor;
- b) Localități componente ale municipiilor și orașelor;
- c) Sate aparținătoare ale municipiilor și orașelor prevăzute la art. 4 alin. (4).

Art. 4 (1) Rețeaua localităților rurale reprezintă totalitatea satelor reședință de comună, a satelor componente ale comunelor și totalitatea satelor aparținătoare municipiilor și orașelor.

(2) Potrivit prezentei legi, unitățile administrativ-teritoriale de bază din rețeaua de localități rurale sunt clasificate în două categorii, definite în anexa nr. III la prezenta lege:

- a) Comune poli rurale - comune cu rol de servire intercomunală la nivelul zonelor lipsite de orașe pe o distanță de minim 25 km;
- b) Comune, altele decât cele încadrate la lit. a);

(3) Unitățile administrativ-teritoriale de bază din rețeaua de localități rurale cuprind satele reședință de comună și satele componente ale comunelor.

(4) Satele componente ale comunelor și satele aparținătoare municipiilor și orașelor aparțin rețelei localităților rurale.

Art. 5 (1) Guvernul sprijină dezvoltarea unităților administrativ-teritoriale prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. a), inclusiv prin reabilitarea infrastructurii de transport, tehnico-edilitară și socio-culturală.

(2) Orașele cu caracteristici rurale sunt definite ca acele orașe care satisfac cumulativ cel puțin 3 dintre următorii 4 indicatori: peste 30% din populație ocupată în agricultură, mai puțin de 50% din totalul străzilor modernizate, scăderea numărului de locuitori în ultimii 20 de ani și peste 40% din populație cu domiciliul în sate aparținătoare și localități componente, altele decât localitatea reședință de unitate administrativ-teritorială.

(3) Orașele cu caracteristici rurale sunt prevăzute în anexa nr. IV la prezenta lege.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale rurale și urbane în care s-au produs scăderi accentuate de populație, precum și cele care au în structura lor localități cu populația sub 100 de locuitori sunt prevăzute în anexa nr. V la prezenta lege.

(5) Unitățile administrativ-teritoriale prevăzute la alin. (3) au acces la toate programele de finanțare destinate unităților administrativ-teritoriale, inclusiv la cele de dezvoltare rurală.

(6) Satele aparținătoare municipiilor și orașelor prevăzute la art. 4 alin. (4) aparținând rețelei localităților rurale au acces la programele de finanțare care sprijină dezvoltarea rurală.

(7) La stabilirea criteriilor privind cuantumul impozitelor și taxelor se are în vedere clasificarea unităților administrativ-teritoriale de bază în sensul prezentei legi.

Secțiunea a 3-a – Procedura de trecere a unităților administrativ-teritoriale de bază de la o categorie la alta și procedura de unificarea administrativă a unităților administrativ-teritoriale de bază

Art. 6 (1) Trecerea unităților administrativ-teritoriale de bază de la o categorie la alta imediat următoare, conform art. 3 și art. 4, se face prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea populației prin referendum, în condițiile legii, numai cu respectarea dotărilor prevăzute în anexa nr. II și nr. III la prezenta lege și cu îndeplinirea a cel puțin 6 din numărul de indicatori prevăzuți în anexa nr. VI pentru unitățile administrativ-teritoriale urbane, și a cel puțin 9 din numărul de indicatori prevăzuți în anexa nr. VII, pentru unitățile administrativ-teritoriale rurale.

(2) Orașele pot fi declarate municipii, prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea populației prin referendum, în condițiile legii, numai dacă îndeplinesc dotările prevăzute în anexa nr. II și numai în cazul în care au constituite arii funcționale conform prevederilor art. 13 alin. (7) lit. b).

(3) Dovada respectării dotărilor prevăzute în anexa nr. II și nr. III precum și a îndeplinirii indicatorilor prevăzuți la anexele nr. VI și VII la prezenta lege se face prin întocmirea fișei localității prevăzută în anexa nr. VIII.

(4) În cazurile în care, conform alin. (1), o unitate administrativ-teritorială de bază trece din rețeaua de localități urbane în rețeaua localităților rurale, localitățile componente ale municipiului/orașului devin sate componente ale comunei și satele aparținând municipiului/orașului devin sate componente ale comunei.

(5) În cazurile în care, conform alin. (1), o unitate administrativ-teritorială de bază trece din rețeaua localităților rurale în rețeaua localităților urbane, satele componente ale comunei devin sate aparținând orașului sau localități componente ale orașului luând în considerare definițiile corespunzătoare din anexa nr. I și indicatorii prevăzuți în anexa nr. III.

(6) Pot fi înființate sate noi dacă îndeplinesc condițiile prevăzute în anexa nr. VII la prezenta lege pentru categoria de localități prevăzute la art. 4 alin. (4).

Art.7 (1) Guvernul încurajează unificarea administrativă sau cooperarea, în cadrul ariilor funcționale, la inițiativa autorităților administrației publice locale, în condițiile legii.

(2) Guvernul încurajează unificarea administrativă a câte două sau mai multe dintre unitățile administrativ-teritoriale învecinate în care s-au produs scăderi accentuate de populație, cuprinse și marcate pe harta din anexa nr. V la prezenta lege, la inițiativa autorităților administrației publice locale și ca urmare a voinței exprimate prin referendum local de către populația din unitățile administrativ-teritoriale interesate.

(3) Procedura de unificarea administrativă prevăzută la alin. (2) va respecta prevederile alin. (1) și (3) ale art. 6 și va cuprinde următoarele etape:

a) aprobarea hotărârilor de consiliu local prin care se inițiază procesul de unificare administrativă. După aprobare, hotărârile sunt înaintate Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;

b) stabilirea unităților administrativ-teritoriale care vor intra în procesul de unificarea administrativă;

c) stabilirea noii denumiri a viitoarei unități administrativ-teritoriale;

d) prin referendum cetățenii sunt consultați cu privire la:

- i. unificarea unităților administrativ-teritoriale;
- ii. noua denumire a viitoarei unități administrativ-teritoriale.

e) actualizarea limitelor administrativ-teritoriale conform prevederilor art.11 alin.(4) - (17) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) adoptarea hotărârii de unificare administrativă de consiliile locale implicate;

g) aprobarea legii privind unificarea administrativă a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale și înființarea noii unități administrativ-teritoriale.

(4) Dacă până la data de 31 decembrie 2025 comunele nu respectă dotările prevăzute în anexa nr. III, nu îndeplinesc indicatorii prevăzuți la anexa nr. VII și nu se unifică administrativ potrivit prevederilor art. 7 alin. (2), acestea se unifică administrativ, începând din data de 1 ianuarie 2026, cu alte unități administrativ-teritoriale învecinate, la inițiativa Guvernului prin lege, potrivit unei proceduri aprobate de Guvern, prin hotărâre.

Secțiunea a 4-a – Evoluția rețelei de localități și procedura de actualizare a clasificării localităților urbane și rurale

Art. 8 Trecerea dintr-o categorie în alta a localităților se face în următoarele condiții:

a) prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu respectarea prevederilor art. 6 din prezenta lege, sau

b) prin lege, la inițiativa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu respectarea prevederilor art. 10 și art. 11 din prezenta lege.

Art. 9 (1) În vederea monitorizării gradului de îndeplinire a indicatorilor specifici fiecărei categorii de localități, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice elaborează periodic, o dată pe an, analiza privind evoluția rețelei de localități.

(2) Raportul analizei privind evoluția rețelei de localități prevăzut la alin. (1) se prezintă anual, în primul trimestru, în cadrul sesiunii de Guvern.

Art. 10 Modificarea anexelor prezentei legi, în vederea actualizării clasificării localităților urbane și rurale în categorii și componența acestora, se face periodic, la fiecare trei ani, la inițiativa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Art. 11 (1) În vederea asigurării și monitorizării măsurilor necesare pentru creșterea calității vieții și pentru asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii publice și infrastructură, se stabilesc valori țintă pentru anul 2025 în cadrul setului de indicatori prevăzuți în anexa nr. VI pentru localitățile urbane și în anexa nr. VII, pentru localitățile rurale.

(2) Modificarea anexelor prezentei legi în vederea actualizării clasificării localităților urbane și rurale în categorii și componența acestora, în conformitate cu valorile țintă pentru anul 2025, se face, la inițiativa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pe baza rezultatelor recensământului populației și locuințelor imediat anterior anului 2025, dar nu mai târziu de 1 an de la publicarea rezultatelor acestuia.

Art. 12 Prevederile prezentei secțiuni nu aduc atingere termenelor prevăzute în legislația în vigoare sau termenelor asumate prin tratatele la care România este parte.

Secțiunea a 5-a – Ariile funcționale

Art. 13(1) Aria funcțională se definește ca formațiunea teritorială, respectiv teritoriul și structura instituțională organizată conform prevederilor legislației din domeniul administrației publice locale ale uneia sau mai multor unități administrativ-teritoriale de bază, în cadrul căruia se desfășoară relații funcționale de ordin social, economic, cultural și/sau legate de infrastructură.

(2) În vederea asigurării accesului populației la serviciile publice și în vederea eficientizării acestora, Guvernul încurajează cooperarea UAT-urilor la nivelul ariilor funcționale.

(3) Aria funcțională poate fi:

- a) arie funcțională de tip sectorial;
- b) arie funcțională integrată teritorial.

(4) Aria funcțională de tip sectorial se constituie în baza asocierii voluntare a unităților administrativ-teritoriale în vederea gestionării în comun a unuia sau mai multor servicii publice, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001 cu modificările și completările ulterioare.

(5) Guvernul sprijină transformarea ariilor funcționale de tip sectorial în arii funcționale integrate teritorial, în funcție de specificul fiecărui serviciu public gestionat la nivelul ariei și în funcție de relațiile teritoriale existente.

(6) Aria funcțională integrată teritorial se constituie în baza asocierii voluntare a unităților administrativ-teritoriale în jurul cel puțin a unui centru polarizator, în vederea gestionării mai multor servicii publice, inclusiv planificare teritorială.

(7) Ariile funcționale integrate teritorial pot fi de 3 tipuri:

- a) arie funcțională constituită în jurul Capitalei României și a municipiilor reședință de județ, denumită arie funcțională de tip zonă metropolitană;
- b) arie funcțională constituită în jurul municipiilor și orașelor cu peste 20.000 locuitori, exceptând municipiile reședință de județ, denumită arie funcțională urbană;
- c) arie funcțională constituită în jurul polilor rurali, precum și cele care se structurează în jurul orașelor incluse în categoria ”orașelor cu caracteristici rurale”, denumită în continuare arie funcțională potențială.

Secțiunea a 6-a – Înființarea sau reînființarea unităților administrativ-teritoriale

Art. 14(1) Unitățile administrativ-teritoriale se pot înființa sau reînființa, după caz, numai cu respectarea dotărilor prevăzute în anexa nr. II și nr. III la prezenta lege și cu îndeplinirea a cel puțin 6 din numărul de indicatori prevăzuți în anexa nr. VI pentru unitățile administrativ-teritoriale urbane, și a cel puțin 9 din numărul de indicatori prevăzuți în anexa nr. VII, pentru unitățile administrativ-teritoriale rurale.

(2) Unitățile administrativ-teritoriale care se reînființează sunt delimitate și marcate teritorial pe baza vechilor hotare existente la data desființării lor, cu respectarea etapelor și a prevederilor art. 7. Planul de amplasament și delimitare va face parte integrantă din legea de aprobare a înființării noii unități administrativ-teritoriale.

(3) În cazul unităților administrative teritoriale nou-înființate, marcarea hotarelor administrativ-teritoriale, precum și a limitelor suprafețelor intravilanelor se face conform prevederilor art. 11 alin. (4) - (17) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Planul de amplasament și delimitare va face parte integrantă din legea de aprobare a înființării noii unități administrativ-teritoriale.

(4) Dispozițiile alin. (2) și (3) sunt aplicabile, în mod corespunzător, în cazul reînființării și înființării satelor, precum și în cazul unificării administrative a unor sate depopulate cu alte sate din componența unității administrativ-teritoriale în cauză, cu respectarea condițiilor prevăzute în anexa nr. VII la prezenta lege. Referendumul local se organizează cel puțin în satul sau satele componente ale comunei de la care se preia teritoriul administrativ al noului sat, respectiv în satele care se unifică administrativ.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 15 Strategiile teritoriale și sectoriale, programele de finanțare și documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism se vor elabora și implementa în corelare cu prevederile prezentei legi.

Art.16 Nerespectarea prevederilor prezentei legi conduce la anularea actelor, inclusiv a măsurilor și prevederilor documentelor enumerate la art. 15.

Art.17 Autoritățile administrației publice centrale și ale administrației publice locale vor coopera pentru asigurarea aplicării prevederilor prezentei legi.

Art.18 (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

(2) În termen de 12 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, prevederile alin. (4) al art. 43¹ din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte celorlalte acte normative în vigoare, se modifică în sensul înlocuirii utilizării clasificării localităților pe ranguri cu clasificarea localităților pe categorii în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) În termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pe baza informațiilor transmise de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice va elabora un proiect de lege pentru actualizarea localităților componente și a satelor aparținătoare municipiilor și orașelor prevăzute în Anexa 1 - Organizarea administrativă a teritoriului pe județe la Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, în conformitate cu definițiile prevăzute în Anexa nr. I la prezenta Lege.

Art. 19. În termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice propune, spre aprobare Guvernului, Hotărârea privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a prezentei legi, cuprinzând și metodologia de delimitare a ariilor funcționale integrate teritorial.

Art. 20 (1) În termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Titlul IX „Impozite și taxe locale” din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Până la data de 31 decembrie a anului publicării în Monitorul Oficial al României a proiectului de lege, prevăzut la alin. (1), pentru modificarea și completarea Titlului IX „Impozite și taxe locale” din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, modul de calcul a valorii impozabile a clădirilor și a impozitului/taxei pe teren se calculează în funcție de rangul localităților valabile la 1 ianuarie a anului publicării.

(3) Începând cu data de 1 ianuarie a anului următor publicării în Monitorul Oficial al României a proiectului de lege, prevăzut la alin. (1), pentru modificarea și completarea Titlului IX „Impozite și taxe locale” din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, modul de calcul a valorii impozabile a clădirilor și a impozitului/taxei pe teren ține cont de clasificarea unităților administrativ-teritoriale de bază și a localităților prevăzută de prezenta lege.

Art. 21 La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 24 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

**PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR**

PREȘEDINTELE SENATULUI